

EĞİTİM

Türkiye Eğitim Sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. Örgün eğitim; okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını, yaygın eğitim; örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsamaktadır.

Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye ve sınıfa imtiyaz tanınmamaktadır.

Türkiye'de eğitim hakkından yararlanabilmeniz için Türkiye'de yasal olarak bulunmanız zorunludur.

Türk Eğitim Sisteminin Temel İlkeleri

Türkiye'de bulunan hiçbir kimse Anayasal güvence altına alınan eğitim hakkından mahrum bırakılamaz. Ayrıca, eğitim devlet okullarında zorunlu eğitim ücretsiz olarak verilir. Kişinin, eğitim hakkını engellemek suç teşkil eder.

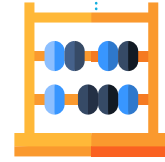
Türk eğitim sisteminin temel ilkeleri;

- ▶ Evrensellik ve eşitlik,
- ▶ Sosyal ve bireysel ihtiyaçların karşılanması,
- ▶ Seçim özgürlüğü,
- ▶ Eğitim hakkı,
- ▶ Hayat boyunca devam edecek eğitim planlaması,
- ▶ Bilimsel yaklaşım.

Kreş ve Gündüz Bakımevi

Türkiye'de eğitim, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığının sorumluluğunda olan erken çocukluk eğitimi ile başlamaktadır. Bu eğitim 0-36 ay çocuklar için kreş ve gündüz bakımevlerinde verilmektedir. Kreş ve gündüz bakımevleri ücretlidir ve kayıt yaptırmak isteğe bağlıdır.

Okul Öncesi Eğitim

Okul öncesi eğitim, 36-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla açılan bağımsız anaokullarında ve 48-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde açılan anasınıfları ile uygulama sınıflarında yapılır.

Devlet okullarında 48-66 aylık çocuklar için verilen eğitim ücretsiz iken devlet okulları dışında verilen 36-66 aylık çocukların eğitimi ücretlidir.

Zorunlu Eğitim

Türkiye'de zorunlu eğitim 12 yıldır ve üç kademeye ayrılmıştır. İlk kademe 4 yıllık ilkokul, ikinci kademe 4 yıllık ortaokul ve üçüncü kademe 4 yıllık lise dönemini kapsamaktadır. Ülkemizde 6 yaşından 17 yaşına kadar olan tüm çocuklar için 12 yıllık eğitim zorunludur.

Türkiye'de bulunan bütün çocuklar devlet okullarının verdiği temel hizmetlerine ücretsiz erişim hakkına sahiptir. Ayrıca, devlet okullarının yanı sıra Milli Eğitim Bakanlığına bağlı özel okullar bulunmaktadır. Bu okullar, devlet okulları gibi ücretsiz olmayıp ücreti okul tarafından belirlenmektedir.

Türkiye'de ilkokulların hepsinde aynı müfredat uygulanmaktadır. Ortaokul eğitiminde ise isteğe bağlı olarak imam hatip ortaokullarına kayıt yaptırabilirsiniz. Lise olarak adlandırılan ortaöğretim kurumları ise; fen liseleri, sosyal bilimler

liseleri, Anadolu liseleri, güzel sanatlar liseleri, spor liseleri, Anadolu imam-hatip liseleri, mesleki ve teknik Anadolu liseleri, çok programlı Anadolu liseleri ile çıraklık, kalfalık ve ustalık eğitimi yapan Mesleki Eğitim Merkezleridir. Bu okullara, öğrencinin ilköğretimdeki başarısı ve ilgi alanı gibi kıstaslar göz önünde bulundurularak yerleştirme yapılmaktadır.

Zorunlu eğitim sistemine ilişkin daha detaylı bilgi almak için **www.meb.gov.tr** adresini ziyaret edebilir ya da bulunduğunuz ildeki Milli Eğitim Müdürlüklerine danışabilirsiniz.

Türkiye'de özel eğitim ihtiyacı olan kişiler için oluşturulan özel eğitim birimleri bulunmaktadır. Kişinin, engel durumu ile zihinsel, fiziksel, ruhsal, sosyal gelişim özellikleri ile ihtiyaçları göz önünde bulundurularak kişiye en uygun özel eğitim birimlerine yönlendirilmektedir. Detaylı bilgi için ilinizde bulunan Milli Eğitim Müdürlüğüne başvurabilirsiniz.

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİ

Toplamda 4 yıl eğitim veren Mesleki Eğitim Merkezleri örgün eğitime dâhildir. Öğrenciler, haftada bir gün okula gelir diğer 5 gün işletmede pratik eğitimlerini sürdürürler. Kayıtlarda yaş sınırı yoktur. Kayıtlar yıl boyunca sürekli yapılabilmektedir. Öğrenim süresince; asgari ücretin yüzde 30'undan az olmamak kaydıyla maaş alırlar.

Ortaokul ve üstü bir mezuniyet belgesine sahip olmanız durumunda Halk Eğitim Merkezlerindeki A1 seviye Türkçe Kursuna kayıt yaptırarak, öğrenim durumunu belgeleyemiyorsanız, Halk Eğitim Merkezlerindeki A1 seviye Türkçe Kursunu tamamlayıp A2 Kursuna kayıt yaptırarak Merkeze kayıt yaptırabilirsiniz. Hâlihazırda çalışıyorsanız işyerinde çalışmaya devam edebilir aynı zamanda Çıraklık Eğitimine gelebilirsiniz.

Kayıt

Çocuğunuzu okula kaydettirmek için, çocuğunuzun yabancı kimlik numarasını içeren kimlik belgesi ile ilgili okula giderek başvuruda bulunmalısınız.

Türkiye dışında bir ülkeden alınmış öğrenim durumu belgesine sahipseniz bulunduğunuz ilin Milli Eğitim Müdürlüğü Denklik Komisyonuna başvurarak denklik belgesi alabilir ve buna göre ilgili okula kayıt yaptırabilirsiniz. Öğrenim durumunuzu belge ile ispatlayamadığınız durumda, Milli Eğitim Bakanlığı Denklik Komisyonuna başvurarak seviye tespit sınavına girmeniz gerekmektedir. Bu sınav sonucuna göre gerekli yerleştirme işleminiz yapılacaktır.

Öğreniminizi yarıda bırakmak durumunda kaldığınızda Türkiye'de aldığınız öğrenim süresi ve seviyesini belirten öğrenim belgesi tarafınıza verilecektir.

Yükseköğretim/Üniversite

Yükseköğretim kurumları üniversite, fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuar, meslek yüksekokulu ile uygulama ve araştırma merkezlerinden oluşmaktadır. Yükseköğretim kurumlarına kayıt olabilmek için ortaöğretim mezunu olmak ve üniversite giriş sınavında başarılı olmak gerekmektedir. Üniversite sınavında tercih hakkı kazanan öğrenciler merkezi tercih sisteminde tercih ettiği üniversitelerden birisine başarı sıralamasına göre yerleştirilecektir. Sınavda tercih hakkı kazanan öğrenci sayısı ile üniversite kontenjanları arasında fark bulunduğundan tercih işlemlerinde daha gerçekçi davranmak size katkı sağlayacaktır. Daha detaylı bilgi için ÖSYM tarafından her yıl düzenli olarak yayınlanan üniversite tercih kılavuzuna göz atabilir ya da **www.osym.gov.tr** adresini ziyaret edebilirsiniz.

Yükseköğretim hizmetleri devlet ve vakıf üniversitelerinde verilmektedir. Devlet üniversiteleri ücretsiz hizmet verirken vakıf üniversiteleri kendi yıllık ücretlerini belirlemektedir. Ancak yabancı öğrenciler için devlet üniversiteleri harç talep edebilmektedir. Türkiye'de yükseköğretim programları için Türkiye Burslarına başvuruda bulunabilirsiniz. Türkiye Bursları hakkında daha detaylı bilgi almak için **www.turkiyeburslari.gov.tr** adresini ziyaret edebilirsiniz.

TÜRKİYE BURSLARI

Türkiye Bursları, Türkiye Cumhuriyeti tarafından uluslararası öğrencilere verilen kamu kaynaklı yükseköğrenim burslarıdır. Avrupa Birliği çerçevesinde yürütülen projelerle Yükseköğretim Kurulu'nun ikili anlaşmalar çerçevesinde ya da üniversitelerin verdiği burslarla ülkemize gelen yabancı uyruklu öğrenciler, Türkiye Bursları kapsamı dışındadır. Burs programı kapsamında öğrencilere; aylık burs, üniversite öğrenim harcı, sağlık sigortası, yurt, Türkçe eğitimi ve geliş-gidiş ulaşım desteği sağlanmaktadır.

Eğer ortaöğretiminizi Türkiye'de tamamladıysanız merkezi olarak düzenlenen giriş sınavı yerine üniversitelerin yabancı uyruklu öğrencilere özel düzenlemiş olduğu sınavlara girmelisiniz. Ayrıca size özel merkezi bir tercih sistemi bulunmayıp üniversiteye şahsen başvuruda bulunmanız gerekmektedir. Başvuru sırasında eğitim geçmişiniz gibi çeşitli belgeler sunmanız istenebilecektir. Bu belgelerin neler olduğu ve işlemler hakkında detaylı bilgi almak için www.yok.gov.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

Türkiye'de geçici koruma ile kalıyorsanız, çeşitli üniversitelerde açılan Türkçe veya yabancı dildeki eğitim programlarına başvurabilirsiniz. Bu programlara ara sınıflara yatay geçiş için başvurduğunuzda ve denkliğe ilişkin belgeniz olmaması durumunda yeterlilik sınavına girmelisiniz.

Yüksek Lisans ve Doktora

Türkiye, eğitimin her alanında olduğu gibi, akademik kariyer için de size çok sayıda fırsat sunmaktadır. Lisans derecesine sahip olduktan sonra yüksek lisans (master) ve doktora eğitimine olan talep gün geçtikçe artmaktadır. Türkiye, bu talebi karşılamakta ve eğitim kalitesiyle dünyanın sayılı ülkeleri arasında yer almaktadır.

Lisans mezunu olduktan sonra öncelikle yüksek lisans yapmak istediğiniz bölüm ve üniversiteye karar vermelisiniz. Her bölüm ve üniversitenin kendine özgü kabul koşulları olduğunu unutmayınız. Programa kabul koşulları açısından üniversite ve program arasında farklılıklar olsa da yüksek lisans ve doktora için temel bilimler sınavı (ALES, GRA vb.) gibi sınavlardan başarı puanı istenmektedir.

Yüksek lisans ve doktora programları için girmeniz gereken sınavlar ile yeterlilik koşulları hakkında daha detaylı bilgi almak için www.osym.gov.tr adresini ziyaret edebilir ya da başvurmayı düşündüğünüz üniversitenin öğrenci işleri bürosunu ziyaret edebilirsiniz.

Eğer, lisans eğitiminizi Türkiye dışında tamamladıysanız yüksek lisansa başvuru yapmadan önce lisans diplomanızın denklik işlemlerini yaptırmanız gerekmektedir. Aynı durum, doktora başvurusu sırasında Türkiye dışında tamamladığınız yüksek lisans için de geçerlidir.

Türkiye dışında tamamlanan ön lisans, lisans ve yüksek lisans eğitimlerine ilişkin diplomaların denklik işlemleri Yüksek Öğretim Kurumu tarafından yapılmaktadır. Bu tür diplomalara ilişkin denklik belgesinin alınması sizin akademik başvurularınızda gerekli olduğu gibi iş başvurularında da faydalı olacaktır. Denklik işlemlerinin nasıl yapıldığı ve gerekli belgeleri öğrenmek için www.yok.gov.tr adresinden "Denklik Birimi" bölümünü ziyaret edebilirsiniz.

Açık Öğretim

Örgün eğitimini tamamlamayan kişiler, istemeleri halinde, zorunlu ortaöğretimlerini tamamlamak adına açık öğretim okullarına kayıt olabilmektedir. Aynı durum sizin için de geçerliyse, ilinizde bulunan Milli Eğitim Müdürlüğünden alacağınız denklik belgesi sonrasında Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğüne giderek başvuruda bulunarak kayıt olabilirsiniz. Açık öğretim birimleri aşağıdaki gibidir;

- ▶ Açık Öğretim Ortaokulu; ilkokul mezunları ve ilköğretimin herhangi bir kademesinden ayrılanlar için ilköğretimlerini tamamlayabilme imkânı vermektedir.
- ▶ Açık Öğretim Lisesi; ilköğretimi tamamlayan ancak ortaöğretime devam etmeyen veya ortaöğretimden ayrılan kişilere eğitim alma fırsatı vermektedir. Yurtdışında öğrenim görmüş olanlar, denklik belgelerinde belirtilen öğrenim düzeylerini gösterdikleri takdirde açık öğretim liselerine kayıt olabilirler.
- ▶ Açık Öğretim İmam Hatip Lisesi; ilköğretimi tamamlayan, ortaöğretime devam etmeyenler ya da yükseköğretim mezunları da başvurabilirler.
- ▶ Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu; bu okul ise en az ilkokulu bitiren yurttaşlara uzaktan öğretim veya gerektiğinde yüz yüze eğitim programlarını uygulayarak meslek kazandırmakta ve bu yolla onları hayata hazırlamaktadır. Türkiye'deki yabancılar da bu okullara başvurabilmektedirler.

Halk Eğitim Merkezleri her yaş ve eğitim düzeyindeki kişilere eğitim hizmeti sunan hizmet kuruluşlarıdır.

Örgün eğitimini tamamlamayan kişiler, istemeleri halinde, zorunlu ortaöğretimlerini tamamlamak adına açık öğretim okullarına kayıt olabilmektedir.

AÇIK ÖĞRETİM ÜNİVERSİTELERİ

Türkiye'de ön lisans ve lisans eğitimi almak istiyor ancak çeşitli sebeplerle üniversitelerin örgün eğitimlerine dâhil olamıyorsanız eğitimde fırsat eşitliği kapsamında çeşitli üniversitelerin, belirli programlarla sınırlı olmak üzere, açık öğretim programlarına kayıt yaptırabilirsiniz. Açık öğretim programını tamamladığınızda örgün eğitimle eş değer nitelikteki diplomaya sahip olacaksınız.

Açık öğretim programları arasında en yaygın uygulama Anadolu Üniversitesi tarafından yürütülmektedir. Hangi programların açık öğretim sistemine dâhil olduğu ve kabul şartları hakkında daha detaylı bilgi için www.aof.edu.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

Halk Eğitim Merkezleri

Halk Eğitim Merkezleri her yaş ve eğitim düzeyindeki kişilere eğitim hizmeti sunan hizmet kuruluşlarıdır. Bu merkezlerde binin üzerinde eğitim programı verilmektedir. Bunlardan en yaygın olanları Türkçe ve yabancı dil kursları, meslek edindirme ile spor ve sahne sanatları eğitimidir. Düzenlenmekte olan bu eğitimlere sizin de katılmanız mümkündür. Türkiye'nin hemen hemen her yerinde ücretsiz olarak düzenlenen bu eğitimlere katılmak için ilinizde size en yakın Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğüne giderek başvurmanız yeterlidir.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
GÖÇ İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE'DE
EĞİTİM
SİSTEMİ

Türkiye'de
Yaşam
Rehberi

www.goc.gov.tr
www.liveinturkey.gov.tr